

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 438. Qualiter ecclesia privetur feudo ob delictum Prælati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

ferunt, impediunt, quò minus vassallus honestè in curia domini cum aliis stare possint & habentur. *L. 1. feud. tit. 5. 17. 21. l. 2. tit. 3. 5. 6. 7. 14. 17. §. fin. & tit. 26. §. vassallus.*

2. Ad primam classem spectant, in vassallum injicere violentas manus domino, aut contra eum gladium stringere, etiam vulnere non secuto. Eidem veneno aliove modo insidias struere. Castrum, domum aliave bona domini vi aggredi. Fœdus aut amicitiam cum hostibus domini inire, intellige, in perniciem domini; secus de inita ad alium effectum, prout hoc ipsum limitat Clar. *q. 54.* hoc enim non esset contra fidelitatem. Dominium sine jussu Magistratûs criminaliter accusare, aut famosa aliqua actione pullare, aut in simili causa agere testem, aut advocatum contra dominum, si feudum neget; Circa quod notat Clar. *quest. 59.* non cadere vassallum à toto feudo, si neget partem seu certa prædia, sed tantum à parte illa negata. Uti etiam non censetur feudum negasse, ita ut incidat in pœnam privationis contestando litem, & negando narrata, uti narratur si arcana Domini dolosè revelet. Si eum in acie deferat; si non præstet debita servitia, & agat contra contenta in juramento fidelitatis. Vassallum tamen non cadere à feudo, pro quo præstanda certa pensio ob eam per biennium vel triennium non præstitam, tanquam communem cum Alex. *conf. 9. num. 3. l. 3.* & aliis astruit Clarus *q. 51.* cum ea à jure non numerentur inter causas feudum amittendi, & universaliter loquendo, si inferat domino gravem aliquam injuriam aut lationem in bonis corporis, famæ, fortunæ; item si vassallus sciens circa hæc bona imminere domino periculum, eum de hoc non certificavit, ubi potuit, vel etiam tale periculum, ubi potuit, non fuit amolitus. Huc etiam refert gravem deteriorationem rei feudalis Molina *in consuetud. feud. Parisiens. §. 80. quest. 166.* cum aliis; idque exemplo emphyteuseos. Quam tamen sententiam sibi nunquam placuisse ait Clar. *q. 56.* eò quòd, cum feudum sit quasi donatio respectu domini utilis, non debeat esse in consideratione, etiam notabile damnum, quod facit vassallus in re feudali citra præjudicium domini directi. Secus tamen censet, si vassallus dissiparet vel dilapidaret majorem vel meliorem partem rei feudalis. Qualiter verò ob alienationem feudi factam sine consensu domini eo excidat vassallus, dictum satis est in antecedentibus. Illud porò circa hæc omnia notandum, cum Claro *q. 61.* vassallum non amittere feudum, si coactus fecerit contra dominum pro quo citat Gl. *in c. 1. §. porò. qua fuer. prima caus. benef. amitt. & Gratum conf. 5. num. 13. l. 2.* Idem est de metu justo cadente in constantem virum. Secus tamen esset, si cessante vi aliave causâ metûs, pergeret offendere dominum. Clar. *loc. cit. num. 2.* Item cum eodem *quest. 53.* notandum quòd, si vassallus habens rem in feudum à pluribus, unum ex illis offendat, non cadat à toto feudo, sed tantum pro illa parte, quæ respicit dominum offensum. Arg. *c. 1. de vassall. qui cont. constituunt. Lothar.* ubi verò feudum à pluribus in solidum teneret, rem non transiret sine difficultate, ait *ibid.* Clar.

3. Ad secundam classem spectant si vassallus adulterium committeret cum uxore domini; per textum *c. 1. §. 1. quib. mod. feud. amitt.* Quod ipsum extendit Clar. *quest. 8.* cum Ilermia *ad cit. §. 1.* ad vassallum committentem stuprum cum

uxore domini vidua; secus, si commiscecretur cum ea, postquam transit ad secunda vota; idem extendit Reiffenst. *h. t. num. 153.* ad neptem, nurum, sororem domini, etiam dum eis commisce-ri attentat. Si vassallus committeret scienter aliquid cedens in gravem injuriam personarum specialiter pertinentium ad dominum juxta *l. 2. tit. 7.* huc etiam reducit Reiffenst. *loc. cit.* si vassallus subditos crudeliter tractaret, aut nimium gravet, vel emungat.

4. Ad tertiam classem spectant crimen læsæ majestatis, latrocinium, & quæcunque gravia crimina irrogantia gravem infamiam juris.

Quest. 438. Qualiter Ecclesia privetur feudo ob delictum Prælati?

RESP. Feudum annexum dignitati Ecclesiastica Prælati eam possidens, si unum ex recensitis delictis committit, non amittit absolute Ecclesia, sed Prælati quò ad fructus & redditus, quamdiu is vivit, vel est in dignitate, redit ad dominum directum, etiam laicum; Prælati autem delinquente mortuo, vel deposito, aut resignante, dominium utile à Domino redit denuo ad Ecclesiam seu successorem in Prælatura (idem est de alio beneficiato habente feudum annexum suo beneficio) prout expressè & specialiter disponitur *l. 2. feud. tit. 40. §. item.* Rosenth. *loc. cit. concl. 3. num. 3.* Pirh. *h. t. num. 14.* Quòd si tamen feudum ad mensam Prælati & Capitulum simul pertinet, solo Prælati delinquente, non totum feudum, sed ex parte tantum competente Prælati proportionaliter quò ad dictos fructus & redditus amittitur. Alex. *in c. verum. de for. compet.* Rosenth. *loc. cit. n. 1.* ex ea ratione, quòd, ut dicitur *l. sanctimus. C. de pœnis.* peccata suos teneant auctores, nec ultra progrediantur metus quam reperitur delictum. Unde etiam, si solum deliquisset Capitulum, id non præjudicaret Prælati, sed Capitulum solum privaretur. Sua parte, quamdiu membra talia viverent, iisque mortuis, rediret pars illa ad successores: utroque verò tam Prælati quam Capituli delinquente, totum feudum ad dominum, mortuis autem delinquentibus, ad successores Prælati & Capituli rediret Arg. *cit. l. 2. tit. 40. & reg. jur. 76. in 6.* docent Alex. *loc. cit.* Rosenth. *c. 10. concl. 3.* Pirh. *loc. cit.* Reiffenst. *h. t. num. 158.* Tamen si enim ab initio feudum Ecclesiæ ita constitutum potuisset, ut delinquente Prælati unà cum Capitulo, feudum omnino amitteretur, id tamen nullibi in jure expressum, sed potius contrarium judicatum *cit. tit. 40. §. item.* ad hæc per se durum est, nimis rigidum & æquitati contrarium, Ecclesiam privari in perpetuum bonis suis feudilibus ob delictum personarum; cum bona hæc non tantum ad usum & commodum Prælati & Capituli, sed imprimis etiam ad cultum Dei, ministrorum perpetuam sustentationem, ad reparandam Ecclesiæ fabricam, ornatum altarium, & sustentationem pauperum sint donata; ideoque iniquum foret, si delictum administratorum in omnium prædictorum præjudicium redoundaret; ita Pirh. *l. c.* cum Abb. *in c. 1. de dolo & contum.* & Rosenth. *l. c.* De cætero feudum patrimoniale seu paternum & privatum, quod possidet Prælati aliusve clericus, is delinquentibus, amittitur, non secus ac feudum, quod habet laicus; cum in istiusmodi feudis æstimantur clerici ut laici Rosenth. *l. c. n. 1.* Laym. *in disc. de reb. Eccl. alien. thes. 95.* Pirh. *h. t. n. 13.*

Quest.